

บรรณานุกรม

ภาษาไทยเอกสารชั้นต้นยังไม่ได้ตีพิมพ์

จดหมายเหตุแห่งชาติ, กอง. แฟ้มกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กล่อง 1 เลขที่

(2) สร. 0201.35.2/1-5. พ.ศ. 2476-2477.

____. แฟ้มกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กล่อง 2. เลขที่ (2) สร. 0201.35.2/
6-9. พ.ศ. 2479-2481.

____. แฟ้มกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กล่อง 3. เลขที่ (2) สร. 0201.35.2/
10-14. พ.ศ. 2481-2496.

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี, สำนัก. กongsong. เอกสารสำนักนายกรัฐมนตรี เลขที่ (3)

สร. 0201.25 กระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 1-7. พ.ศ. 2489-
2500.

เอกสารชั้นต้นที่ตีพิมพ์แล้ว

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี, กรม. รายงานการประชุมคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ 23/2483. วันพุธที่

30 เมษายน พ.ศ. 2484 เรื่อง อาชีพของคนไทยในประเทศไทย.

เลขาธิการรัฐสภา, สำนักงาน. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2475.

พระนคร: โรงพิมพ์อักษรนิติ, 2476.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2476. พระนคร: โรงพิมพ์อักษรนิติ,
2477.

เลขาธิการรัฐสภา, สำนักงาน. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2477.

พระนคร: โรงพิมพ์อักษรนิติ, 2478.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2478. พระนคร: โรงพิมพ์อักษรนิติ,
2479.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2479. พระนคร: โรงพิมพ์อักษรนิติ,
2480.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2480. พระนคร: โรงพิมพ์อักษรนิติ,
2481.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2481. พระนคร: โรงพิมพ์อักษรนิติ,
2482.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2482. พระนคร: โรงพิมพ์อักษรนิติ,
2483.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2483. พระนคร: โรงพิมพ์อักษรนิติ,
2484.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2484. พระนคร: โรงพิมพ์อักษรนิติ,
2485.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2485. พระนคร: โรงพิมพ์อักษรนิติ,
2486.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2486. พระนคร: เอกสารโรเนียว
เย็บเล่ม, 2487.

เลขาธิการรัฐสภา, สำนักงาน. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2487.

พระนคร: เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม, 2488.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2488. พระนคร: เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม, 2489.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2489. พระนคร: เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม, 2490.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2490. พระนคร: เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม, 2491.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2491. พระนคร: เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม, 2492.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2492. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2493.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2493. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2494.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2494. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2495.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2495. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2496.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2496. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2497.

เลขาธิการรัฐสภา, สำนักงาน. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2497.

พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2498.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2498. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา,
2499.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2499. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา,
2500.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2500. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา,
2501.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2501. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา,
2502.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2512. พระนคร: เอกสารโรเนียว
เย็บเล่ม, 2513.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2513. พระนคร: เอกสารโรเนียว
เย็บเล่ม, 2514.

____. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2514. พระนคร: เอกสารโรเนียว
เย็บเล่ม, 2515.

ราชกิจจานุเบกษา

"ประกาศตั้งสภาศึกษา." ราชกิจจานุเบกษา. 49 (31 สิงหาคม 2475): 338-339.

"ประกาศตั้งกรรมการศึกษา." ราชกิจจานุเบกษา. 49 (11 กันยายน 2475): 360-361.

- "พระราชกฤษฎีกาให้ปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎรและตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่." ราชกิจจานุเบกษา.
50 (1 เมษายน 2476): 1-9.
- "พระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. 2475 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2479 (ฉบับที่ 3)." ราชกิจจานุเบกษา. (แผนกกฤษฎีกา พ.ศ. 2479): 750.
- "พระราชบัญญัติจัดหางานให้ผู้ไร้อาชีพ พ.ศ. 2484." ราชกิจจานุเบกษา. 58, 69
(30 กันยายน 2484): 1220-1227.
- "พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 2." ราชกิจจานุเบกษา. 60, 1 (1 มกราคม 2486): 208-212.
- "คำแถลงนโยบายรัฐบาล." ราชกิจจานุเบกษา. 61, 47 (3 สิงหาคม 2487): 1519.
- "ประกาศสันติภาพ." ราชกิจจานุเบกษา. 62, 44 (16 สิงหาคม 2488): 503.
- "พระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม พ.ศ. 2488." ราชกิจจานุเบกษา. 62, 58 (11 ตุลาคม 2488): 591.
- "ความตกลงสัญญาสมนุรณแบบ." ราชกิจจานุเบกษา. 63, 4 (11 มกราคม 2489): 63.
- "แถลงการณ์ของรัฐบาล." ราชกิจจานุเบกษา. 63, 39 (9 มิถุนายน 2489): 3.
- "พระราชกฤษฎีกากำหนดอาชีพและวิชาชีพไว้สำหรับเฉพาะคนไทย." ราชกิจจานุเบกษา.
10, 66 (15 กุมภาพันธ์ 2492): 60.
- "พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2499." ราชกิจจานุเบกษา.
73, 21 (พ.ศ. 2499): 20.
- "ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 3." ราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ. 75, 81 (20 ตุลาคม 2501): 7.

"คำตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร." ราชกิจจานุเบกษาฉบับราชกิจจานุเบกษา.
ประจำปี พ.ศ. 2475-2516.

หนังสือ

กนก วงษ์ตระหง่าน. การเมืองไทยในสภาผู้แทนราษฎร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2530.

กุลธน ธนาพงศ์ธร. หลักการกำหนดนโยบายของรัฐ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2520.

การศึกษาแห่งชาติ, สภา. โครงการการศึกษาพุทธศักราช 2504-2509. (ฉบับย่อ).
พระนคร: โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ, 2504.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. นโยบายการศึกษาของประเทศไทย. กรุงเทพฯ:
ฝ่ายเผยแพร่การศึกษาและประสานงาน กองส่งเสริมและเผยแพร่การศึกษา, 2524.

คณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. สรุปผลการพัฒนาประเทศช่วง
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3. กรุงเทพฯ: บริษัทตะวันนา, 2520.

คณิน บุญสุวรรณ. ปทานุกรมศัพท์รัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สารานุกรม, 2527.

_____. ปทานุกรมศัพท์รัฐสภาไทย. กรุงเทพฯ: สัมพันธ์พาณิชย์, 2525.

_____. สาระที่นำรู้เกี่ยวกับการประชุมสภา. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์, 2521.

งบประมาณ, สำนัก. ผลงานของรัฐบาลจอมพลถนอม กิตติขจร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์ขายส่งแห่งประเทศไทย, 2516.

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. พัฒนาการเศรษฐกิจประเทศไทย. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511.

- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และคณะ. ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจและสังคม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
สร้างสรรค์, 2527.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และสมภพ มานะรังสรรค์ (บรรณาธิการ). ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย
จนถึง พ.ศ. 2484. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2527.
- ชนม์สวัสดิ์ ชมพูนท, ม.ร.ว. สี่ยุคสี่แผ่นดิน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิทยาคาร, 2517.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และ สุชาติ สวัสดิ์ศรี (บรรณาธิการ). ปรัชญาประวัติศาสตร์.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิชฌเศศ, 2518.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ปัญหาการพัฒนาทางการเมืองไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2531.
- ดวงเดือน พิศาลบุตร. ประวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: เจริญผลการพิมพ์, 2517.
- ดิเรก ชัยนาม. ไทยกับสงครามโลกครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2513.
- แถมสุข นุ่มนนท์. เมืองไทยสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดวงกมล,
2521.
- ทองศรี กำภู ณ อยุธยา และคณะ. ชีวประวัติสมาชิกรัฐสภาไทย พ.ศ. 2513. กรุงเทพฯ:
สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2514.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. รายงานประจำปีของธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2490.
พระนคร: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2491.
- _____. รายงานเศรษฐกิจ ปีที่ 12 เล่มที่ 17 (กรกฎาคม 2515).
- นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ และ ธรรมรส ไชยดิคุณธร. นโยบายทางการศึกษาของ 44 รัฐบาล.
กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2527.

บุรีรักษ์ นามวัฒน์. กฎหมายมหาชน. กรุงเทพฯ: สหมิตรการพิมพ์, 2527.

_____. ความรู้เกี่ยวกับระบบประชาธิปไตยรัฐสภาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รัฐสภา, 2529.

ประยูร ภมรมนตรี. ชีวิต 5 แผ่นดินของข้าพเจ้า. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2518.

ประเสริฐ ปัทมสุคนธ์. รัฐสภาไทยในรอบสี่สิบสองปี พ.ศ. 2475-2517. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ช.ชุมนุมช่าง, 2517.

พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์, พลตรี. ประวัติรัฐธรรมนูญไทย ฉบับแรก พ.ศ. 2475 ถึงฉบับปัจจุบัน. พระนคร: โรงพิมพ์ประจักษ์วิทยา, 2514.

ไพฑูรย์ ลินลารัตน์. รายงานผลการวิจัยเรื่องระบบการศึกษาไทยในรอบสามทศวรรษ (พ.ศ. 2490-2520): การศึกษาเพื่อสนองตอบและเป็นตัวของตัวเอง. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2526.

ภิญโญ สาธร. รัฐศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

รอง ศยามานนท์. ประวัติศาสตร์ไทยในระบอบรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

รัตนา ตุงคสวัสดิ์. พื้นฐานการศึกษาทางสังคม. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

เลขาธิการรัฐสภา, สำนักงาน. กระตุ๋ยาม. กรุงเทพฯ: เอกสารของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา, ไม่ปรากฏแหล่งพิมพ์ และปีที่พิมพ์.

_____. รัฐสภาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รัฐสภา, 2530.

_____. กองการประชุม. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา, 2529.

เลขาธิการสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ, สำนักงาน. สถานการณ์เศรษฐกิจของประเทศไทยตั้งแต่
สิ้นสงครามถึง พ.ศ. 2493. พระนคร: สำนักงานเลขาธิการสภาเศรษฐกิจ
แห่งชาติ, 2495.

วิทย์ วิศทเวทย์. ปรัชญาการศึกษาไทย พ.ศ. 2411-2475. กรุงเทพฯ: พันนี้พับลิชชิ่ง,
2526.

ศิลปากร, กรม. กองจดหมายเทศุ์แห่งชาติ. บันทึกผลงานรัฐบาลจอมพลแปลก พิบูลสงคราม
ระหว่าง พ.ศ. 2491-2499. พระนคร: โรงพิมพ์ศิwap, 2500.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2435-2507 พิมพ์เป็นที่ระลึก
เนื่องในวันครบรอบ 72 ปีของกระทรวง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2508.

สมภพ มานะรังสรรค์. การขยายตัวของระบบทุนนิยมในประเทศไทย พ.ศ. 2488-ปัจจุบัน.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สร้างสรรค์, 2524.

สังคีต พิริยะรังสรรค์. ทุนนิยมขุนนางไทย พ.ศ. 2475 ถึง 2503. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
สร้างสรรค์, 2526.

สุชิน ดันติกุล. รัฐประหาร พ.ศ. 2490. กรุงเทพฯ: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย,
2515.

เสถียร ลายลักษณ์ (รวบรวม). ประชุมกฎหมายประจำศก เล่มที่ 57. พระนคร: สำนัก
นายกรัฐมนตรี, 2487.

เสนาะ อุณาตุล. "ความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนการศึกษาและการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ."
เอกสารประกอบการสัมมนาการวางแผนการศึกษาระดับชาติ วันที่ 7-11 กรกฎาคม
2512. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ, 2512.

อุทัย หิรัญโต. สารานุกรมศัพท์ทางรัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: ทิพย์อักษรการพิมพ์, 2524.

วิทยานิพนธ์

ผาณิต รวมศิลป์. "นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ตั้งแต่ พ.ศ. 2481-2487." วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

พรเพ็ญ อ้นตระกูล. "การใช้จ่ายเงินแผ่นดินในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ. 2453-2468." วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.

สุปรีดา ลอตระกูล. "พัฒนาการของขบวนการนิสิตนักศึกษาในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

อุบล จิระสวัสดิ์. "สภาวะทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทยในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2." วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.

บทความในวารสารและหนังสือ

คณะราษฎร. "ปาฐกถาของคณะราษฎร." วิทยาคารย. 32, 7 (1 กันยายน 2475): 1866-1872.

จเร พันธุ์เปรื่อง. "กระทู้ถาม." รัฐสภาสาร. 34, 5 (พฤษภาคม 2529): 1-30.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. "ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง 24 มิถุนายน 2475." 23 ตุลาคม 23. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

แถมสุข นุ่มนนท์. "ขบวนการต่อต้านอเมริกาสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม." รวมบทความประวัติศาสตร์. 2 (มกราคม 2524): 52.

ทินพันธ์ นาคะตะ. "การเมืองไทยระหว่าง พ.ศ. 2482-2490." วารสารธรรมศาสตร์. 7, 1 (กรกฎาคม-กันยายน 2520): 38.

_____. "นโยบาย การพัฒนา และวิชาการ." วารสารพัฒนบริหารศาสตร์. 13, 1 (มกราคม 2516): 102.

พจน์ สะเพียรชัย. "การศึกษากับการพัฒนาเยาวชน." วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 17, 2 (ธันวาคม-มกราคม 2526): 16.

วิจิตรวาทการ, หลวง. "หลังจากประกาศสงคราม." คู่มือ. กรุงเทพฯ: มงคลการพิมพ์, 2513.

วิทย์ วิศทเวทย์. "ปรัชญาการศึกษา พ.ศ. 2411-2475." วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 17, 6 (สิงหาคม-กันยายน 2526): 23.

เศรษฐพร คูศรีพิทักษ์. "รัฐสภา-ภูมิหลังของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยรุ่น พ.ศ. 2475-2512." ใน ชัยอนันต์ สมุทวณิช และคณะ (บรรณาธิการ). สัปดาห์การเมือง. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

_____. "อาชีพรับราชการกับการเป็นสมาชิกสภาผู้แทน." วารสารพัฒนบริหารศาสตร์. 10, 4 (ตุลาคม 2513): 621-687.

सानิตย์ โสทะชาละ. "กระชู้." รัฐสภาสาร. 31, 11 (พฤศจิกายน 2526): 1-20.

ลีปนพนธ์ เกตุทัต. "การศึกษากับความมั่นคงแห่งชาติ: การปฏิรูปการศึกษา." รัฐราษฎร์. 20, 2 (เมษายน 2521): 107.

_____. "การจัดการศึกษากับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม." วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 17, 6 (สิงหาคม-กันยายน 2526): 65.

สัมฤทธิ์ แก้วอาจ. "เราเลือกผู้แทนไปทำอะไรในสภา." รัฐสภาสาร. 28, 11
(พฤศจิกายน 2523): 2-8.

_____. "บทบาทของ ส.ส. กับการพัฒนาการศึกษา." รัฐสภาสาร. 24, 12
(ธันวาคม 2524): 40-54.

อุทัย ดุลยเกษม. "เพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและข้อจำกัดของระบบการศึกษาในการ
เปลี่ยนแปลงสังคม." วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 17, 6 (สิงหาคม-กันยายน
2526): 11-12.

ภาษาอังกฤษ

Book

E. Anderson, James (ed.). Politics and Economic Policy-making. Reading,
Mass.: Addison Wesley, 1970.

Easton David. The Political System: An Inquiry into the States of
Political Science. New York: Alfred A. Knopf, 1953.

E. Jacop, Charles. Policy and Bureaucracy. Princeton, N.J.: D. Van
Nostrand, 1966.

Skinner William. Chinese Society in Thailand. New York: Cornell
University Press, 1957.

Articles

H. Levin. "Educational Reform: Its Meaning?" in M. Carnoy and H. Levin (eds). The Limits of Educational Reform. New York, David Mckay, 1976.

ira Shar Kansky. "The Political Scientist and Policy Analysis." Policy Analysis in Political Science. Chicago: Markham Publishing Co., 1970.

- ภาคผนวก

ภาคผนวก

เรื่อง การทรงพระอักษรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ร.8)

นายร้อยตรีถัด รัตนพันธ์ ส.ส. จังหวัดพัทลุง ตั้งกระทู้ถามคืบถึงนายกรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2478 ว่า

1. ตามที่รัฐบาลได้ประกาศทางกรมโฆษณาการว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระเกษมสำราญนั้น พลเมืองต่างพากันยินดี แต่อยากทราบว่า กระทรวงศึกษาเล่าเรียน ของพระองค์ในขณะนี้ได้นำไปอย่างไรบ้าง

2. ตามที่รัฐบาลได้ประกาศว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จกลับพระนคร เพื่อประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษก แต่ต้องงดเสด็จนั้นอยากทราบว่าใน พ.ศ. 2479 พระองค์จะเสด็จกลับพระนครหรือไม่ ถ้าจะเสด็จกลับเมื่อใด และถ้าไม่เสด็จกลับเพราะเหตุใด

นายกรัฐมนตรีตอบว่า

1. พระองค์ได้ทรงเข้าศึกษาอยู่ในโรงเรียน Ecole Nouvelle de la Suisse Romande ที่ Chailly เมืองโลซานน์ ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ ขณะนี้การทรงศึกษาทางโน้น ดำเนินไปอย่างดีตามหลักสูตรของโรงเรียน

2. ขณะนี้รัฐบาลได้เชิญเสด็จพระราชดำเนินกลับพระนครแล้ว เพื่อดำเนินการสมโภช และให้ประชาชนได้เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ชมพระบารมีในพิทหน้า

ระเบียบการทรงศึกษา

สำนักราชเลขาธิการในพระองค์ได้รวบรวมและรายงานว่า

1. เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2478 เสด็จไปเข้าโรงเรียน Ecole Nouvelle de la Suisse Romande ที่ Chailly เมืองโลซานน์ (Lausanne) ทรงเข้าเรียนในชั้นที่ 2 ประเภทนักเรียนไป-มา

2. โรงเรียนนี้เป็น Ecole Prive' ตั้งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 600 เมตร

ตั้งขึ้นโดย นายเอดูอาร์ด วิตโตซ (M. Edouard Vittoz) เมื่อ พ.ศ. 2449 รับนักเรียน ทั้งชายและหญิงอายุระหว่าง 5-18 ปี จัดชั้นเรียน 10 ชั้น ดังนี้

- ชั้น 1 อายุตั้งแต่ 5 - 8 ปี
- ชั้น 2 อายุตั้งแต่ 9 - 10 ปี
- ชั้น 3 อายุตั้งแต่ 11 - 12 ปี
- ชั้น 4 อายุตั้งแต่ 12 - 13 ปี
- ชั้น 5 อายุตั้งแต่ 13 - 14 ปี
- ชั้น 6 อายุตั้งแต่ 14 - 15 ปี
- ชั้น 7 อายุตั้งแต่ 15 - 16 ปี
- ชั้น 8 อายุตั้งแต่ 16 - 17 ปี
- ชั้น 9 อายุตั้งแต่ 17 - 18 ปี
- ชั้น 10 เป็นชั้นเตรียมมหาวิทยาลัย

โรงเรียนนี้มีนักเรียนประจำเฉพาะนักเรียนชายอยู่ในโรงเรียนได้ประมาณ 40 คน

3. โรงเรียนนี้มีความมุ่งหมายที่จะให้ทั้งวิชาและอบรม บำรุงอนามัยของนักเรียน ในส่วนวิชาการโรงเรียนเตรียมนักเรียนสำหรับเข้าศึกษาวิชาชั้นมหาวิทยาลัย ในส่วนการอบรม บำรุงอนามัยโรงเรียนจัดให้นักเรียนได้ออกกำลังกายในที่แจ้ง เช่น ฝึกหัดทำการเพาะปลูก เล่นกีฬากลางแจ้ง และในฤดูหนาวฝึกหัดวิชาการช่างไม้ จักสาน การกีฬาหน้าหนาว เป็นต้น ทั้งอบรมให้รู้จักคิดประดิษฐ์ การฝีมือ การช่างต่าง ๆ ตามความถนัดและสมัครใจ

4. โรงเรียนจัดสอนทางศาสนา ด้วยความมุ่งหมายอบรมความประพฤตินักเรียน เป็นส่วนใหญ่ มิได้มุ่งหมายจะอบรมให้นักเรียนเกิดความนิยม เลื่อมใสในศาสนาที่สอน เพราะ คณะจัดการมีความเคารพต่อศาสนาอื่น ๆ และต่อความรู้สึกอันจริงใจส่วนบุคคล ดังนั้นการเรียน ในเรื่องนี้สุดแล้วแต่ความสมัครใจของนักเรียน และในโรงเรียนไม่มีความรู้สึกที่อาจทำให้นักเรียนผู้ถือศาสนาอื่นรู้สึกเขินหรือหมองหมองใจแต่อย่างใด

5. กำหนดการเรียนแบ่งเป็น 3 เทอม คือ เทอม 1 เมษายน ถึง กรกฎาคม เทอม 2 กันยายน ถึง ธันวาคม เทอม 3 มกราคม ถึง มีนาคม เวลาเรียนเริ่มตั้งแต่

8.20 น. ในฤดูหนาว และ 7.30 น. ในฤดูร้อน จัดการสอนเฉพาะ 4 วัน ช่วงบ่ายวันพุธ และวันเสาร์ เป็น เวลาว่าง รวมเวลาเรียนของนักเรียนในรอบสัปดาห์หนึ่งประมาณ 30 ถึง 32 ชั่วโมง การสอนคราวหนึ่ง ๆ กินเวลา 45 นาที

กำหนดเวลาของนักเรียนประจำ

เพื่อจะได้เทียบเคียงกับการทรงพระอักษรของพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นนักเรียนประเภทไป-มา ดังนี้

เวลา	กิจกรรม
<u>ช่วง เช้า</u>	
7.00 น. (ฤดูหนาว) หรือ 6.30 น. (ฤดูร้อน)	ตื่นนอน อาบน้ำ ออกกำลังกาย แต่งตัว และจัดห้องนอนให้เรียบร้อย
7.50 น.	รับประทานอาหารเช้า
8.20 น.	เข้าเรียน
10.00 ถึง 10.30 น.	ออกกำลังกาย พัก อาหารว่าง
12.20 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
<u>สำหรับวันธรรมดาในตอนบ่าย</u>	
14.00 น.	เข้าเรียน
15.30 น.	น้ำชา หรือนม
15.45 น.	นักเรียนชั้นโต เข้าเรียน
15.45 หรือ 16.30 น.	ว่าง เล่นกีฬา หรือทำงานตามอัธยาศัย
ถึง 18.00 น.	

เวลา	กิจกรรม
<u>สำหรับวันพุธและวัน เสาร์ในตอนบ่าย</u>	
14.00 น. ถึง 15.30 น.	ทำงานตามอัธยาศัย
16.00 น. ถึง 17.30 น.	เล่นกีฬา - ในฤดูร้อน เล่นน้ำในทะเลสาบ - ในฤดูหนาว เล่นกีฬาสำหรับ หน้าหนาว
<u>ช่วง เย็น</u>	
18.00 น. ถึง 19.00 น.	ดูหนังสือ
19.00 น.	รับประทานอาหาร เย็น
19.30 น.	อ่านออกเสียง สันทนาการ เมือง ชุมนุมร้อง เพลง ประชุม
20.00 น. ถึง 21.30 น.	ดูหนังสือ เข้านอนตามอายุ

6. ขณะนี้พระองค์ทรงศึกษาอยู่ในชั้นที่ 2 ซึ่งชั้นนี้จัดวิชาสำหรับนักเรียนผู้มีอายุระหว่าง 10 - 11 ปี ดังนี้

ลำดับ	รายวิชา	เวลาเรียน ชั่วโมงต่อ สัปดาห์	เนื้อหาวิชา
1	ภาษาฝรั่งเศส	8	อ่าน คำศัพท์ โคลง บทประพันธ์ ร้อยแก้ว ตัวสะกด เขียนตามคำบอก คัดลายมือ ไวยากรณ์ เรียงความ ย่อความ
2	คำนวณ	4	วิธีบวก ลบ คูณ ทหาร สูตรเลข คำนวณ ในใจ ทำโจทย์เลข (ซึ่งทบทวนในชั้น หนึ่ง) และ เลขทดลิว ระเบียบการใช้ วิธีวัดเมตริก วิธีวัดส่วนยาว วัดน้ำหนัก วัดความจุ โจทย์เลขว่าด้วยการหา เนื้อที่ (ซึ่ง เป็นส่วนเพิ่มเติม)
3	ภูมิศาสตร์	2	ภูมิศาสตร์ทั่วไป ส่วนต่าง ๆ ที่สำคัญ ของโลก และภูมิศาสตร์ประเทศสวีต- เซอร์แลนด์
4	ความรู้ว่าด้วยทวีปยุโรป	1	เรื่องเกี่ยวกับทวีปยุโรป (สอนเฉพาะ ในฤดูร้อน)
5	ประวัติศาสตร์สวีต- เซอร์แลนด์	1-2	ความเป็นมาของสวีต เซอร์แลนด์
6	คัมภีร์	1	หลักธรรมคำสอน

ลำดับ	รายวิชา	เวลาเรียน ชั่วโมงต่อ สัปดาห์	เนื้อหาวิชา
7	วิทยาศาสตร์	1-2	ดิน หิน แร่ พืชและสัตว์
8	คัดลายมือ	2	ฝึกคัดเขียน คัด
9	วาดเขียน	2	เขียนรูปแบบยี่ห้อเมตรี่ชั้นต้น และ วาดรูปอิสระ การใช้ดินสอสี
10	ร้องเพลง	1	
11	ดนตรี	1	
12	การฝีมือ	2	จักสานด้วยหวาย ปั้นภาพ
13	ทำสวน	2	สอน เฉพาะในฤดูร้อน
14	กีฬา	1	กีฬาในฤดูร้อน กีฬาในฤดูหนาว

พระที่นั่งอนันตสมาคม

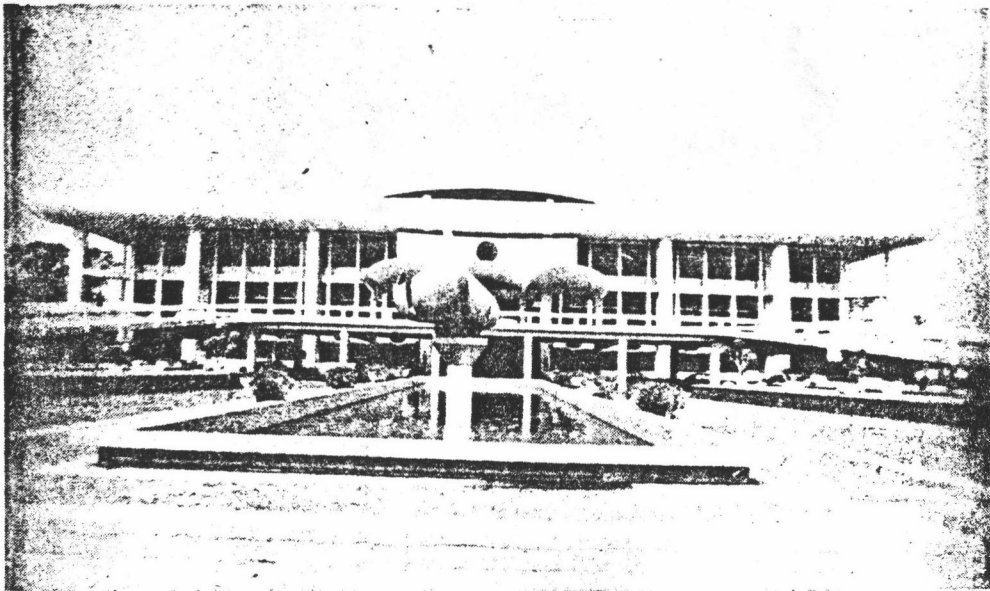
สถานที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรระหว่าง พ.ศ. 2475 - 2516

บรรยากาศภายในห้องประชุมรัฐสภาในขณะมีการประชุม ได้พระบรมฉายาลักษณ์เป็นบัลลังก์ประธานสภา ตรงหน้าคานล่างของบัลลังก์ประธานสภาเป็นที่นั่งของเลขาธิการรัฐสภา ถัดลงมาเป็นที่นั่งของเจ้าหน้าที่กองการประชุม คานขวามือของประธานสภาเป็นที่นั่งของคณะรัฐมนตรี ส่วนคานซ้ายเป็นที่นั่งของคณะกรรมการ ในภาพกรรมการผู้หนึ่งกำลังยืนชี้แจงต่อที่ประชุม

ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร

สถานที่ตั้งกระซู่ตามของ ส.ส. สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา (ปัจจุบัน)

คานหน้าของตึกรัฐสภาใหม่ ซึ่งสร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑ สิ้นค่าก่อสร้างประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท ตั้งอยู่ที่ถนนอุทองใน เขตดุสิต คานข้างติดกับถนนราชวิถี

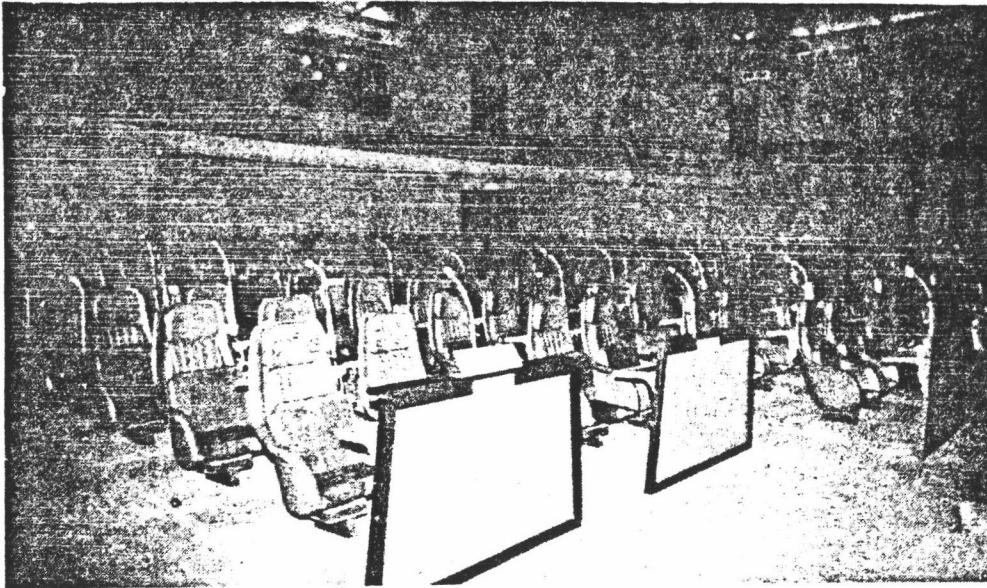
สำนักงาน เลขาธิการรัฐสภา

สถานที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรตั้งแต่ พ.ศ. 2517-ปัจจุบัน

ภายในห้องประชุมกรรมการ ซึ่งอยู่บนชั้น ๑ ของตึกรัฐสภาใหม่ ห้องประชุมกรรมการนั้นมียุ่ ๕ ห้อง ตั้งแต่หมายเลข ๑ ถึงหมายเลข ๕

การประชุมของคณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎร

ลักษณะภายในห้องประชุม รัฐสภาที่นั่งของสมาชิกเป็นแถวเรียงสอง ตรงหน้าของสมาชิกแต่ละคนมี ปุ่มลงคะแนนเสียงเฉพาะตัว แต่ไมโครโฟนมีให้ใช้ตัวละ ๒ คน ที่นั่งของสมาชิกภายในห้องประชุม รัฐสภาแห่งนี้มีทั้งหมดให้ที่นั่งละ ๑ อันด้วย

ลักษณะและบริเวณภายในห้องประชุมรัฐสภา

บริเวณห้องประชุมรัฐสภาด้านหลัง เห็นชนชั้นไปค้ำบนเป็นที่นั่งฟังการประชุมของประชาชนภายนอกซึ่งมีระเบียบกำหนดไว้ว่า ผู้ขอเข้าฟังการประชุมต้องเป็นผู้บรรลุนิติภาวะ (ยกเว้นนักเรียนมัธยมศึกษาที่มาเป็นคณะโดยมีอาจารย์ควบคุม) ต้องขออนุญาตล่วงหน้าโดยมีสมาชิกสภารับรอง ต้องไม่ชะโงกหน้าลงมาข้างล่าง ต้องไม่ส่งเสียงพูดคุยกันอีกทีและต้องไม่แสดงอาการเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับการอภิปรายของสมาชิกที่นั่งฟังการประชุมของประชาชนทั่วไปซึ่งได้ประมาณ ๑๑๐ คน

ประวัติผู้เขียน

นายสุวิชัย โกศัยยะวัฒน์ เกิดที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษา
ปริญญาตรีครุศาสตร์บัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส และสังคมศึกษา
จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2528 เข้าศึกษาต่อ
ระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาพื้นฐานการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เมื่อปีการศึกษา 2530 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งนักวิชาการศึกษา สำนักงานวิชาการ
วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย